

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα 4 Νοεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτικής Προστασίας κ. Β. Κικίλια

Θέμα: Έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση στους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020 στο νησί της Κεφαλλονιάς.

Κύριε Υπουργέ,

Με την υπ' αριθμ. Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε./οικ.10423/Α380 Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Υποδομών – Μεταφορών (ΦΕΚ τ. Β' 4434/07-10-2020) προβλέφθηκε η διαδικασία διαπίστωσης της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης για χορήγηση έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης στους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020 και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων, καθώς και διαδικασία και τρόπος πληρωμής.

Με την ανωτέρω Απόφαση προβλέφθηκε ότι η έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση με τη μορφή επιδόματος θα χορηγούταν σε πληγέντα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση απρόβλεπτης έκτακτης

ανάγκης εξαιτίας των φυσικών καταστροφών που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020. Η ενίσχυση ανέρχεται για τα πληγέντα φυσικά πρόσωπα στο ποσό των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €) ανά πληγείσα κατοικία και για τα νομικά πρόσωπα

ή νομικές οντότητες, των οποίων η επιχείρηση επλήγη, στο ποσό των οκτώ χιλιάδων ευρώ (8.000 €) ανά επιχείρηση.

Δικαιούχοι της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης ήταν: α) οι ένοικοι κατοικιών, είτε αυτοί είναι ιδιοκτήτες με πλήρη ή ψιλή κυριότητα, είτε είναι επικαρπωτές, ή μισθωτές, εξαιρουμένων των βραχυχρόνιων μισθώσεων, ή ένοικοι με δωρεάν παραχώρηση, των οποίων η κατοικία, κύρια ή/και δευτερεύουσες, επλήγησαν από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020.

Πληγείσα θεωρήθηκε η κατοικία ή η επιχείρηση που ικανοποιεί τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- βρίσκεται εντός των οριοθετημένων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, περιοχών,
- έχει πληγεί από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020 και όχι από οποιαδήποτε άλλη αιτία και
- έχει υποστεί ζημιές, οι οποίες διαπιστώθηκαν από αυτοψία επιτροπών της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Φ.Ε.Κ.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή άλλης δημόσιας ή δημοτικής αρχής (Πυροσβεστική, Δήμος κ.λπ.). Σε αντίθετη περίπτωση η αρμόδια Υπηρεσία δύναται να ζητήσει οποιαδήποτε στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η κατοικία ή η επιχείρηση έχει πληγεί (π.χ. φωτογραφίες κ.λπ.).

Επίσης, η ανωτέρω Απόφαση προβλέπει ότι σε περίπτωση που δεν ήταν δυνατή η αναζήτηση ή/και η εύρεση στοιχείων που απαιτούνται για τον έλεγχο της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων, η αρμόδια υπηρεσία θα ενημέρωνε εγγράφως (με απόδειξη παραλαβής) το δικαιούχο προκειμένου να προσκομίσει, εντός χρονικού διαστήματος δύο (2) μηνών από την παραλαβή της ειδοποίησης, δικαιολογητικά προς απόδειξη των δηλωθέντων στοιχείων. Σε παρέλευση άπρακτης της προαναφερόμενης προθεσμίας θα επιβάλλονταν οι κυρώσεις περί ψευδούς δήλωσης του κεφ. Α3 της παρούσας. Η αρμόδια Υπηρεσία θα ενημέρωνε τον αιτούντα για την ολοκλήρωση του ελέγχου της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησής

του και της ακρίβειας των δηλωθέντων στοιχείων για τη χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης.

Τέλος, ως κύρωση προβλέφθηκε ότι μετά τον έλεγχο της ορθότητας της υποβληθείσας αίτησης και της αλήθειας των δηλωθέντων στοιχείων για τη χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης, εφόσον η αρμόδια Υπηρεσία διαπιστώσει ψευδή δήλωση, θα μπορούσε να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να επιβάλει στον λαβόντα, πέραν των προβλεπόμενων από άλλες διατάξεις κυρώσεων, την επιστροφή, του τετραπλασίου του χορηγηθέντος επιδόματος, προς το Ελληνικό Δημόσιο, βάσει της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4728/2020 (Α' 186).

Όλως προσφάτως δημοσιεύματα του τοπικού τύπου της Κεφαλλονιάς ανέφεραν ότι το Υπουργείο σας απέστειλε τέσσερα (4) έτη μετά τη χορήγηση της ανωτέρω έκτακτης εφάπαξ ενίσχυση στους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» έγγραφη ειδοποίηση για έλεγχο επί των ενισχύσεων αυτών ζητώντας από τους ζημιωθέντες να προσκομίσουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η κατοικία τους είχε πληγεί από το ανωτέρω συμβάν.

Παρότι η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης όντως απαιτεί να πραγματοποιηθεί έλεγχος επί των ενισχύσεων, παρατηρείται αδράνεια των Υπηρεσιών του Υπουργείου σας να διενεργήσουν τους ελέγχους εντός ενός εύλογου χρονικού διαστήματος, όπως απαιτεί και η αρχή της χρηστής διοίκησης. Είναι σύνηθες οι πολίτες να μην τηρούν αναλυτικό φάκελο με έγγραφα για τόσο μακρό χρονικό διάστημα (4 έτη), ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι τα δικαιολογητικά δεν ζητήθηκαν από αυτούς πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης αλλά αρκετά εκ των υστέρων.

Επιπλέον, προσφάτως η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ δια σχετικού εγγράφου της (24/10/2024 - Αριθμ. Πρωτ.: 189) μας ενημέρωσε ότι το Υπουργείο σας, καθώς και τα συναρμόδια υπουργεία που εκπροσωπούνται στην Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής δεν έχουν πράξει απολύτως τίποτα, προκειμένου να εφαρμοστεί το άρθρο 18 του Ν. 4797/2021, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 28 του ν.5116/2024, όπου στην παράγ. 2 προβλέπει ότι «Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μεγάλης έκτασης ζημιών σε επιχειρήσεις ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς ή νοικοκυριά ή κτήρια, μετά από εισήγηση της Επιτροπής, δύναται να χορηγείται αποζημίωση στις επιτροπές και τα κλιμάκια κρατικής αρωγής, στις επιτροπές των Ο.Τ.Α. που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση ενισχύσεων σε πληγέντες, στα κλιμάκια που διενεργούν τις αυτοψίες και καταγραφές για τα μέτρα ενισχύσεων, καθώς και στις ομάδες που συστήνονται για τον συντονισμό, τη διασταύρωση στοιχείων και την υποστήριξη της διαδικασίας των ενισχύσεων, στο

πλαίσιο του έργου της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).».

Η ανωτέρω αδράνεια του Υπουργείου σας έχει ως συνέπεια δεκάδες υπάλληλοι αρμόδιων Δ/νσεων των Περιφερειών να εργάζονται για μεγάλα χρονικά διαστήματα μετά από κάποια φυσική καταστροφή χωρίς να λαμβάνουν κάποια επιπρόσθετη αμοιβή-αποζημίωση. Τούτο δε παρά την εισήγηση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών από τις 6/8/2021 για την αποζημίωση συγκεκριμένων Επιτροπών , που ωστόσο παραμένει «στάσιμη» έως σήμερα.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω και ιδίως εν όψει του σοβαρού ενδεχομένου οι πολίτες να μην έχουν διατηρήσει αρχεία επί των χορηγήσεων, προβλέπεται ότι θα δημιουργηθεί μείζον ζήτημα με την κύρωση που έχετε προβλέψει στο οικείο νομοθετικό πλαίσιο. Η επιβολή της κύρωσης επιστροφής του τετραπλασίου του χορηγηθέντος επιδόματος, δηλαδή η επιβολή κύρωσης ποσού 20.000 ευρώ είναι αμφίβολο αν τηρεί την αρχή της αναλογικότητας.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Για ποιο λόγο καθυστέρησε τόσο πολύ η διενέργεια ελέγχου επί των ενισχύσεων και ζητήθηκαν από τους δικαιούχους τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά τέσσερα έτη μετά τη χορήγηση της έκτακτης εφάπαξ ενίσχυσης;
2. Θεωρείτε αναλογικό το μέτρο της επιστροφής του τετραπλασίου του χορηγηθέντος επιδόματος προς το Ελληνικό Δημόσιο ως κύρωση σε βάρος των αρχικώς δικαιούχων, δηλαδή η καταβολή ποσού 20.000 ευρώ ως κύρωση;
3. Υπάρχει κάποιο σχέδιο – πρόγραμμα του Υπουργείου σας να δοθεί λύση στο ζήτημα που υφίσταται με τους υπαλλήλους των αρμόδιων Διευθύνσεων των Περιφερειών που είναι μέλη των αντίστοιχων Επιτροπών Κρατικής Αρωγής σε όλες τις Περιφέρειες;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Δουδωνής Παναγιώτης

Μπιάγκης Δημήτριος

Γερουλάνος Παύλος

Πουλάς Ανδρέας